

Václavík Antonín (1891-1959) :

Etnograf, PhDr., univerzitný profesor.

Študoval na reálnom gymnáziu a obchodnej akadémii v Uherskom Brode, národopis na UK v Bratislave. Absolvoval študijný pobyt v Poľsku u J. Poniatowského, J. Bystroňa, K. Moszýńského, v rakúskych, maďarských, juhoslovanských, ukrajinských a poľských múzeách. Roku 1934 súkromný docent, od roku 1946 profesor národopisu na univerzite v Brne. V 50. rokoch prednášal na FFUK v Bratislave. Roku 1918 otvoril Luhačovické múzeum s národopisnými zbierkami, ktoré vysoko ocenil Lubor Niederle. Na Slovensko prišiel roku 1919. Pracoval v Slovenskom vlastivednom múzeu v Bratislave, SNM v Martine, Gemerskom múzeu v Rožňave, múzeu v Piešťanoch a Skalici. Autor *Sprievodca zbierkami piešťanského múzea* (1934) a *Sprievodca múzea v Martine* (1938). Václavíková zberateľská a bádateľská činnosť na Slovensku vyústila do publikácie *Podunajská dedina* (1925), najväčšej súdobej monografie Chorvátsky Grob, koncipovanej na typizácii procesu prelínania pôvodnej ľudovej kultúry s inoetnickými vplyvmi. Na túto tému napísal štúdie: *Otázka juhoslavnskej kolonizácie v čs. národopise* (1931); *Zdroje ľudovej výtvarnosti v bratislavskom Záhorí* (1934); *Příspěvky k vývoji malovaných ohníšť* (1924-1931). Vplyv geografického prostredia, historických a sociálnych podmienok, etnických substrátov na ľudovú kultúru sledoval v prácach: *Tradícia ľudovej drevorezby* (1936) a *Slovenské palice* (1937), v ktorých urobil podrobnú typológiu sledovaných predmetov s kresbovou dokumentáciou typov. Materiál zo Slovenska použil aj v práci *Výroční obyčeje a lidové umění* (1959). V medzivojnovom období zastával Antonín Václavík produkčný smer, ktorý zdôrazňoval nezávislosť ľudového umenia od neľudských vzorov, najmä za optimálnych sociálnych podmienok. Jeho práce založené na rozsiahlych terénnych výskumoch, doložené mnohými kresbami a fotografiami vysokej dokumentárnej hodnoty, sú významné najmä po stránke materiálovej. Trojrozmerný materiál ktorý zozbieral spracoval a inštaloval v múzeách, tvorí významnú súčasť dnešných fondov.